

det vil sige omtrent $\frac{1}{5}$ af hele Landets Befolkning. Og kun 25,000 af de ved Industrien beskæftigede Personer, som kunde være toldbeskyttede efter deres Virksomheders Natur, ere det ikke; det gælder Møllere, Margarinefabrikanter, hvilket vistnok Socialdemokraterne ville erindre, Teglværker og Cementfabrikker, som i og for sig kunde have en Toldbeskyttelse, men ikke have det.

Spørger man nu om, paa hvilket Grundlag der i det foreliggende Forslag er foretaget Nedsættelse af Beskyttelsen, svarede den ærede Minister: ja egentlig paa intet Grundlag. Ministeren bemærker, at den Linie, vi have at følge, er denne, at nedsætte Beskyttelsen saa meget som muligt, uden at man derved ødelægger nogen Virksomhed. Saa siger imidlertid den ærede Minister, at Ulykken ved dette er, at man ikke har nogle bestemte Formler at gaa efter, men at man maa tage Fag for Fag, og Ministeren siger saa: nu tage vi Fag for Fag, men saa viser det sig, at saa mangle vi egentlig Grundlaget derfor. Vi mangle Midlerne til at foretage denne Undersøgelse, og saa kan det hele jo ikke hjælpe. Den ærede Minister sagde meget aabent: til syvende og sidst bliver det et fuldstændigt Skøn. Men, mine Herrer, et Skøn, det er jo et overmaade svagt Grundlag at indrette en økonomisk Lovgivning paa. Imidlertid havde den ærede Minister jo endnu en Udvej, til hvilken han udbad sig Assistance fra det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds (Sigvald Olsen), nemlig at faa Oplysninger fra de i disse Virksomheder ansatte Arbejdere. Men der blev vinket af, det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) vilde jo paa ingen Maade tillade noget saa opsætsigt, som at virkelig disse Arbejdere, der ere beskæftigede omkring i Fagene, skulde komme og meddele Ministeren, hvad der muligvis kunde tjene til Opretholdelse af deres Virksomheder. Det kunde ikke ske, det var jo skrækkeligt, om saadant noget skete, at man gik uden om Arbejdernes Repræsentanter her paa Rigsdagen. Nej, der vilde det ærede Medlem selv staa for Styret. Man maatte ikke komme til Arbejderne i disse forskellige Virksomheder og faa positive Oplysninger af dem til Bedømmelse af Sagen. Jeg maa indrømme, at naar den ærede Ministers Stilling i Forvejen med Hensyn til dette er saa svag, at det hele skal være et Skøn, bliver der ikke meget egentligt at bygge en paalidelig Lovgivning

paa. Jeg kommer om et Øjeblik tilbage til de nævnte Udtalelser af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds. Det forekommer mig, at naar Grundlaget er saa skrøbeligt, at der næsten intet er, bør man vise den yderste Forsigtighed, naar man skrider til noget saadant, og jeg maa tilstaa, at jeg tror, det vilde være overmaade heldigt, om man gik lidt tilbage fra forskellige af de Sætsler, som ere fremsatte her i Forslaget, thi det vilde utvivlsomt være en højst ubehagelig Kalamitet, om der skulde flyttes flere Virksomheder, som give mange Arbejdere Beskæftigelse, herfra over paa den anden Side af Sundet eller andetsteds hen.

Det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) talte foreleden Dag om — og andre ærede Medlemmer have ogsaa talt derom — den store Uret, det er, at først og fremmest Landbruget skal udrede saa meget til den beskyttede Industri, og det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (Bjerre) var jo inde paa det samme, om end i mindre sirlige Vendinger. Dette ærede Medlem sagde: Hvor meget maa vi andre betale af den Løn, som Industriarbejderne faa? Det var rart, om Videnskabsmændene og Toldteknikerne kunde give os Oplysning derom. Ja, hvor meget mon det er? Der er jo unægtelig de mærkeligste Forestillinger i saa Henseende. Maa jeg oplyse, at en omhyggelig Beregning paa Grundlag af Landhusholdningsselskabets Undersøgelser af Landbrugets Husholdningsregnskaber har jo godtgjort, at Landbruget betaler i Beskyttelsestold meget nær 5 Mill. Kr. Heraf betales de 3 Mill. Kr. for udenlandske Varer, der indføres, og det Beløb gaar jo i Statskassen, medens Landbruget til den danske Industri kun betaler 2 Mill. Kr. i Form af Varernes Fordyrelse i Læ af Toldbeskyttelsen. Disse Oplysningers Rigtighed blev jo for ikke mange Aar siden bekræftet for os herinde ved Oplysninger, der bleve givne fra de sjællandske Brugsforeningers Regnskaber. Her er jo i Forslaget Tale om en Nedgang i Beskyttelses-sætslerne paa i alt omtrent $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., d. v. s. meget nær en Femtedel af hele Beskyttelsestolden, og det var der netop ogsaa Tale om i Aaret 1900. Se, den Gang, da det gjaldt om at slaa Kødtd, som da var Medlem af Tinget her, da fremkom netop den nuværende højtærede Konseilspræsident med Oplysninger om, hvad der fremgik af saadanne Regnskaber, Regnskaber, som ere indsamlede af den